

Sygn. akt I Ns 328/14

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Dębicy, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Beata Kozik

Protokolant: st. sekr. sądowy Edyta Powrózek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 grudnia 2014 r. w D.

sprawy z wniosku (...) S.A. z siedzibą w W.

z udziałem Z. G.

o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu

postanawia:

I. Stwierdzić, że z dniem 17 listopada 2012 r. (...) S.A. z siedzibą w W. nabył z mocy prawa przez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadającą w swej treści służebności przesyłu polegającą w szczególności na prawie założenia, przebiegania i eksploatacji gazociągu DN 200 z Kopalni (...) w P. (...) zlokalizowanego na działce nr (...) położonej w (...) gmina (...) objętej Księgą Wieczystą nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Dębicy wraz ze strefą eksploatacyjną tego gazociągu po 3 metry bieżące liczone w obie strony od osi gazociągu, który to pas został opisany w opinii biegłego geodety W. D. z dnia 8 października 2014 r. oraz na kopii mapy ewidencji gruntów w skali 1: 2000 i kopii mapy zasadniczej w skali 1: 1000 stanowiącymi załączniki do opinii;

II. Każda ze stron ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Uzasadnienie postanowienia Sądu Rejonowego w Dębicy

z dnia 5 grudnia 2014 r.

(...) S.A. z siedzibą w W. złożył wniosek o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu polegającej w szczególności na prawie założenia, przebiegania i eksploatacji gazociągu DN 200 do Kopalni (...) w (...), położonego na działce numer (...) w (...), objętej księgą wieczystą numer (...) wraz ze strefą eksploatacyjną gazociągu o szerokości po 3 metry bieżące, liczone w obie strony od osi gazociągu z dniem 17 listopada 2012 r. przez (...) S.A.

Na uzasadnienie wnioskodawca podał, że poprzednicy prawni wnioskodawcy wybudowali gazociąg przebiegający przez działkę uczestnika postępowania, legalnie w oparciu o obowiązujące w trakcie budowy przepisy. Przez działkę numer (...) w (...) przebiega gazociąg DN200 od Kopalni (...) w (...) stanowiący własność wnioskodawcy. Gazociąg wybudowano w oparciu o następujące decyzje:

- decyzja Burmistrza Miasta P. numer (...) z dnia 6 lipca 1992 r. o ustaleniu lokalizacji inwestycji budowlanej, znak: (...),
- decyzja zatwierdzająca plan realizacyjny, znak: (...) z dnia 5 października 1992 r. wydana przez Urząd Rejonowy w D.,
- decyzja zezwalająca na budowę gazociągu DN200 z dnia 21 grudnia 1992 r., znak: (...).

Za datę nabycia służebności przez (...) S.A. wnioskodawca podał, że należy przyjąć odpowiednio 17 listopada 2012 r. biorąc pod uwagę 20-letni okres zasiedzenia w dobrej wierze w ówczesnym porządku prawnym. Zostały spełnione wszystkie przesłanki z art. 292 k.c. Poprzednicy prawni wnioskodawcy korzystali z nieruchomości uczestnika w sposób odpowiadający treści służebności przez okres czasu uprawniający do nabycia tego prawa w drodze zasiedzenia.

Szczegółowe uzasadnienie wniosku (k. 3-7).

Uczestnik Z. G. wniósł o oddalenie wniosku (k. 62). Na uzasadnienie podał, że nie upłynął do dnia złożenia wniosku o stwierdzenie zasiedzenia termin uzasadniający zasiedzenie. Poprzednik prawny uczestnika zawarł z poprzednikiem prawnym wnioskodawcy umowę, której przedmiotem było korzystanie w zakresie odpowiadającym służebności. OD 1992 r. istniał dla wnioskodawcy tytuł do korzystania z nieruchomości, tym samym termin zasiedzenia nie biegł. W 1998 r. uczestnik nabył działkę nie wiedząc o umowie. W tej dacie umowa wygasła i rozpoczął bieg termin zasiedzenia. Okres ten był jednak zbyt krótki i zasiedzenie nie nastąpiło. Wniosek o ustanowienie służebności przesyłu przerwał bieg okresu zasiedzenia. Stanowisko to zostało wyrażone przez Sąd Najwyższy w sprawie sygn. III CZP 124/10. Data objęcia w posiadanie nieruchomości to najwcześniej data rozpoczęcia budowy, ta z kolei rozpoczęła się 17 listopada 1992 r., a przy przerwaniu biegu zasiedzenia jego termin nie upłynął. Na nieruchomości brak jest trwałych i widocznych urządzeń. Nie istnieją oznaczenia powierzchniowe pozwalające uczestnikowi na ustalenie faktu istnienia gazociągu. Z dziennika budowy wynika, że inwestorem były (...) O. G. (1). Z dokumentacji przekształceniowej wynika zaś, że poprzednikiem prawnym wnioskodawcy były (...) Zakłady (...). Wnioskodawca nie udowodnił tym samym ciągłości posiadania urządzeń co zgodnie z orzeczeniem SN o sygn. akt II CSK 10/13 skutkować winno oddaleniem wniosku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Uczestnik Z. G. jest właścicielem działki numer (...) o powierzchni 0,82 ha położonej w (...), Gmina (...), objętej księgą wieczystą numer (...).

Dowód:

- **odpis KW numer (...), k. 55,**
- **wypis z rejestru gruntów, k. 55,**
- **kopia mapy ewidencji gruntów, k. 55,**
- **opinia biegłego geodety W. D. z dnia 8 października 2014 r., k. 106-108.**

Przez działkę numer (...) położoną w (...), przebiega gazociąg DN200 od Kopalni (...) wysokoprężny o średnicy 200 mm. W granicy południowej nieruchomości uczestnika znajduje się słupek znacznikowy gazociągu. Strefa eksploatacyjna dla gazociągu wynosi po 3 metry obustronnie od osi gazociągu.

Dowód:

- **protokół z oględzin nieruchomości z dnia 9 września 2014 r., k. 94,**
- **opinia biegłego geodety W. D. z dnia 8 października 2014 r., k. 106-108,**
- **opinia biegłego z zakresu sieci i instalacji gazowych W. W. z dnia 20 września 2014 r., k. 97-100,**
- **opinia uzupełniająca biegłego z zakresu sieci i instalacji gazowych W. W. z dnia 6 listopada 2014 r., k. 138-139.**

Przez działkę numer (...) w (...) przebiega gazociąg wysokoprężny DN200 stanowiący własność wnioskodawcy.

Gazociąg DN 200 na nieruchomości wnioskodawcy wybudowano w oparciu o następujące decyzje:

- decyzja Burmistrza Miasta P. numer (...) z dnia 6 lipca 1992 r. o ustaleniu lokalizacji inwestycji budowlanej, znak: (...),
- decyzja zatwierdzająca plan realizacyjny, znak: (...) z dnia 5 października 1992 r. wydana przez Urząd Rejonowy w D.,
- decyzja zezwalająca na budowę gazociągu DN200 z dnia 21 grudnia 1992 r., znak: (...)

Dowód:

- **decyzja Burmistrza Miasta P. numer 5/92 z dnia 6 lipca 1992 r. o ustaleniu lokalizacji inwestycji budowlanej, znak: (...), k. 8,**
- **decyzja zatwierdzająca plan realizacyjny, znak: (...) z dnia 5 października 1992 r. wydana przez Urząd Rejonowy w D., k. 9-11,**
- **decyzja zezwalająca na budowę gazociągu DN200 z dnia 21 grudnia 1992 r., znak: (...), k. 11-12.**

Pomiędzy poprzednikiem prawnym uczestnika E. M. a Biurem (...) w J. działającym w imieniu (...) O. G. (1) w T. zostało zawarte porozumienie w którym E. M. wyraziła zgodę na wejście w teren z budową gazociągu (...) na działkę numer (...) w(...). (...) O. G. (1) w T. zobowiązały się do wypłacenia odszkodowania pieniężnego za powstałe szkody w składnikach roślinnych i struktury gleby, oraz za szkody techniczne – po zakończeniu robót, na podstawie operatu szacunkowego opracowanego przez rzeczoznawcę do spraw rolnych z listy Urzędu Wojewódzkiego.

Aktem notarialnym z dnia 28 sierpnia 1998 r. E. M. sprzedała uczestnikowi Z. G. działkę numer (...) położoną w (...).

Dowód:

- **odpis porozumienia z dnia 19 lutego 1992 r., k. 13,**
- **odpis aktu notarialnego z dnia 28 sierpnia 1998 r. Rep. A numer (...), k. 75.**

Budowę gazociągu rozpoczęto w dniu 17 listopada 1992 r. a zakończono w kwietniu 1993 r. Odbiór techniczny gazociągu nastąpił protokołem, a próbę wytrzymałości i szczelności gazociągu zakończono 7 kwietnia 1993 r.

Dowód:

- **odpis Dziennika Budowy – część 1. k. 21-24,**
- **odpis Dziennika Budowy – część 2, k. 148-174,**
- **zeznania świadka A. Ś., k. 193-194,**
- **zeznania świadka A. P., k. 194-195.**
- **odpis protokołu odbioru technicznego gazociągu, k. 118-119.**

Zarządzeniem numer 69 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 31 grudnia 1975 r. utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą (...) Zakłady (...) w T. z siedzibą w T.. Z dniem 1 stycznia 1976 r. przedsiębiorstwa państwowe: (...) Zakłady (...) w T. z siedzibą w T. i T. O. G. (1) z siedzibą w T. uległy połączeniu. (...) Zakłady (...) w T. przejęły cały majątek (...) O. G. (1) w T..

Dowód:

- **zarządzenie numer 69 z dnia 31 grudnia 1975 r. Ministra Górnictwa i Energetyki, k. 25-26**

Zarządzeniem nr 56 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 1 sierpnia 1982 r. utworzono przedsiębiorstwo państwowe (...), które powstało w wyniku połączenia następujących jednostek organizacyjnych: Przedsiębiorstwa (...) w K., Przedsiębiorstwa (...) w T., Przedsiębiorstwa (...) w J., Przedsiębiorstwa (...) w K., Przedsiębiorstwa (...) w P., Przedsiębiorstwa (...) w W., Przedsiębiorstwa (...) w Z., Przedsiębiorstwa (...) w S., (...) Zakładów (...) we W., Górnośląskich Zakładów (...) w Z., (...) Zakładów (...) w T., (...) Zakładów (...) w m.st. W., (...) Zakładów (...) w G., (...) Zakładów (...), Zakładów (...) w K., Zakładów (...) w R., Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w Z., Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w W., Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w K., Biura (...) we W., Przedsiębiorstwa (...) w Z., Branżowego Ośrodka (...) w K., Krajowej Dyspozycji Gazem, Zakładu (...) w W..

Dowód:

- zarządzenie numer 56 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 1 sierpnia 1982 r., k. 27-30.

Aktem notarialnym z dnia 21 października 1996 r. Rep. A numer (...) przedsiębiorstwo państwowe (...) z siedzibą w W. zostało przekształcone w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa (...) S.A.

Z kolei aktem notarialnym z dnia 2 października 2009 r. Rep. A numer (...) została zawarta umowa przeniesienia własności, prawa użytkowania wieczystego oraz innych praw pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w W. a (...) S.A. z siedzibą w W. segmentu systemu przesyłowego obejmującego gazociąg(...), (...) i(...) wraz ze wszystkim odgałęzieniami i stacjami redukcyjno-pomiarowymi zasilanymi z tych gazociągów od węzła H. do węzłów S. i W. wraz z węzłem S., węzłem T. (...), węzłem T., węzłem W. z wyłączeniem węzłów H., S. i W. oraz jego częściami składowymi i przynależnościami potrzebnymi do korzystania z wyżej wymienionego segmentu systemu przesyłowego, w szczególności infrastrukturą informatyczną systemu telemetrii oraz przysługującymi spółce pod firmą: (...) S.A. z siedzibą w W., prawami własności nieruchomości lub prawami użytkowania wieczystego gruntów wraz z ich częściami składowymi, na których posadowione są elementy wyżej wymienionego segmentu systemu przesyłowego oraz częściami składowymi przyłączonymi w wyniku zadań inwestycyjnych.

Dowód:

- wypis aktu notarialnego z dnia 21 października 1996 r. Rep. A nr 18871/96, k. 31-37,

- wypis aktu notarialnego z dnia 2 października 2009 r., Rep. A nr 26860/2009, k. 38-41,

- odpis pełny z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, k. 44-49,

W dniu 6 listopada 2009 r. został spisany protokół zdawczo-odbiorczy pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w W. a (...) S.A. w którym określono składniki majątkowe, które przejmuje (...) S.A. siedzibą w W. w oparciu o umowę zawartą w formie aktu notarialnego w dniu 2 października 2009 r. Rep. A numer (...).

Dowód:

- odpis protokołu zdawczo-odbiorczego z dnia 6 listopada 2009 r., k. 82-85.

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie zawnioskowanych dokumentów.

Sąd dał wiarę wszystkim dowodom z dokumentów zalegającym w aktach sprawy, albowiem zdaniem Sądu nie budziły wątpliwości co do ich autentyczności.

Podzielił Sąd opinię biegłych sądowych: geodety W. D., z zakresu sieci i instalacji gazowych W. W., uznając je za rzeczowe, spójne i sporządzone zgodnie z zasadami wiedzy, którą biegli w swych dziedzinach posiadają.

Dał Sąd wiarę zeznaniom świadków A. Ś. i A. P., którzy wskazali kiedy rozpoczęto i zakończono budowę gazociągu i na czym polegały prace przy jego budowie. Zeznania te korespondowały z dokumentami, były rzeczowe i spójne.

Sąd zważył, co następuje:

Z dniem 3 sierpnia 2008 r. weszły w życie przepisy Kodeksu cywilnego o służebności przesyłu (art. 305¹ – art. 505⁴ k.c.), dodane przez ustawę z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731). Przepisami tymi wprowadzony został nowy, trzeci – obok służebności gruntowych i służebności osobistych rodzaj służebności, zdefiniowany w art. 305¹ k.c. Stosownie do tego przepisu nieruchomości można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 k.c., prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). Na podstawie art. 292 k.c. w związku z art. 305⁴ k.c. służebność przesyłu, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia, można nabyć przez zasiedzenie, a do zasiedzenia służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o zasiedzeniu nieruchomości.

Choć przed wejściem w życie przepisów art. 305¹ – 305⁴ k.c. o służebności przesyłu, przepisy nie przewidywały wprost tego rodzaju służebności i w literaturze istniał spór co do możliwości nabycia służebności przesyłu przez zasiedzenie – w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmowano, stosując w drodze analogii art. 145 k.c., możliwość ustanowienia służebności gruntowej odpowiadającej obecnej służebności przesyłu, a także dopuszczalność nabycia jej w drodze zasiedzenia (por. m.in. post. SN z dnia 3 czerwca 1965 III co 34/65, OSNCP 1966/7-8/109, uchwała SN z dnia 30 sierpnia 1991 r. III CZP 73/91, OSNCP 1992/4/53). Stanowisko to zostało potwierdzone w uchwale z dnia 7 października 2008 r. (III CZP 98/08, Biul. SN 2008/10/7), w której Sąd Najwyższy stwierdził, że także przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu w art. 305¹ – 305⁴ k.c. dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu oraz wskazał, że nabycie takie następuje przez przedsiębiorcę, a nie właściciela nieruchomości władnącej, która to kategoria prawna przy instytucji służebności przesyłu w ogóle nie występuje. Wyrażone w tej uchwale stanowisko podtrzymał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 7 listopada 2008 r., (II CSK 326/08, niepubl., w wyroku z dnia 12 grudnia 2008 r., (II CSK 389/08, LEX numer 484715) oraz w postanowieniu z dnia 5 czerwca 2009 (I CSK 392/08, LEX numer 578032). W świetle powyższego nie budzi zatem wątpliwości dopuszczalność zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu. Koniecznym jest zatem zbadanie, czy w rozpoznawanej sprawie zaistniały przesłanki do zasiedzenia służebności przesyłu na nieruchomości uczestników.

Zgodnie z treścią art. 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio.

Służebność gruntowa – po wejściu w życie Kodeksu cywilnego – mogła być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polegała na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Tak jak w przypadku zasiedzenia prowadzącego do nabycia własności, do zasiedzenia służebności konieczne jest kumulatywne zaistnienie przesłanek utrzymywania pewnego kwalifikowanego stanu faktycznego na przestrzeni określonego w przepisach okresu czasu.

Wykładni pojęcia posiadania służebności dokonał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 31 stycznia 1967 r. (sygn.. akt III CR 270/66, OSNCP 1967/9 poz.160), gdzie stwierdził, że posiadaczem służebności jest ten, kto korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności i o tym jego charakterze przesądza sam fakt posiadania. W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że z samej istoty posiadania wynika, że musi ono mieć pewne cechy stabilności. Gdyby więc akty faktycznego wykonywania służebności były całkowicie pozbawione tych cech, nosząc charakter przypadkowości, to nie byłyby one przejawem posiadania i nie prowadziłyby do ochrony posesoryjnej, ergo także do zasiedzenia tej służebności.

Jak wynika z ustaleń faktycznych wskazanych we wcześniejszej części uzasadnienia poprzednik prawny wnioskodawcy był posiadaczem służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu. Niewątpliwie bowiem przedsiębiorstwo gazownicze posadowiło w 1992 r. na działce numer (...), położonej w P., gazociąg DN200 od Kopalni (...) w P. i od tego czasu korzysta z tego gazociągu oraz z nieruchomości na której został on posadowiony, a ówczesny właściciel tej nieruchomości jakkolwiek miał możliwość dostrzeżenia, że poprzednik prawny wnioskodawcy i wnioskodawca korzysta z jego nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu, nie czynili poprzednikowi prawnemu wnioskodawcy i wnioskodawcy w tym zakresie żadnych przeszkód. E. M. wyraziła nawet zgodę na wejście w teren z budową gazociągu w dniu 19 lutego 1992 r. podpisując stosowne porozumienie z (...) O. G. (1) w T.. Po nabyciu tej działki również uczestnik nie czynił wnioskodawcy żadnych przeszkód. Tym samym zgodzić się należy z wyrażonym w judykaturze poglądem, że władztwo przedsiębiorstwa gazowniczego nad nieruchomością, na której znajduje się linia gazowa, jest faktycznym władztwem w granicach, jakie wykonuje uprawniony z tytułu służebności, co pozwala uznać to przedsiębiorstwo za posiadacza służebności (por. post. SN z dnia 22 października 2002 r. Ul CZP 64/02, Biuletyn SN 2002, m 11, s. 7). Posiadanie to miało również charakter korzystania z trwałego i widocznego urządzenia.

Gazociąg to w przeważającej części urządzenia podziemne i w związku z tym nie jest wymagane, aby rura gazowa w toku biegu terminu zasiedzenia była widoczna dla właściciela każdej nieruchomości przez którą to urządzenie przebiega. Gazociąg jest urządzeniem, które ma charakter trwały i widoczny dla właściciela nieruchomości już w czasie realizacji inwestycji. Gazociąg jest urządzeniem podziemnym i nieracjonalna jest interpretacja art. 292 k.c., której wynikiem byłoby wymaganie, aby rura gazowa w toku biegu terminu zasiedzenia była widoczna dla właściciela każdej nieruchomości przez którą to urządzenie przebiega. Przy urządzeniach podziemnych w omawianym unormowaniu chodzi o możliwość ich stwierdzenia w toku biegu terminu zasiedzenia przy pomocy wzroku albo po dokonaniu odkrywki (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2013 r., II CSK 289/12, LEX numer 1288634; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK 157/11, Biul. SN 2011, nr 11, s. 12 i z dnia 24 kwietnia 2002 r., V CKN 972/00, OSP 2003, nr 7-8, poz. 100). Wiedza o usytuowaniu słupka znacznikowego, a także o usytuowaniu dalszych słupków na sąsiednich nieruchomościach musi być traktowana jako równorzędna z wiedzą o istnieniu i przebiegu gazociągu, co czyni taki gazociąg urządzeniem widocznym w rozumieniu art. 292 k.c. (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2013 r., II CSK 389/12, LEX numer 1314388).

Zauważyć należy, że na granicy nieruchomości uczestnika znajduje się słupek znacznikowy gazociągu, poprzedniczka prawna uczestnika wyraziła zgodę na wejście w teren z budową gazociągu a zatem posiadała ona wiedzę o usytuowaniu gazociągu na jej nieruchomości. Wiedzę taką poprzedniczka prawna uczestnika i uczestnik mogli również uzyskać w oparciu o mapy zasadnicze na których urządzenia podziemne są ewidencjonowane.

Wskazać należy, że z dniem 1 stycznia 1965 r. wszedł w życie Kodeks cywilny, który w art. 128 przewidywał zasadę jednolitego funduszu własności państwowej, w myśl której, państwowe osoby prawne sprawowały zarząd mieniem państwowym w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa. Władztwo osób prawnych pod rządami tego przepisu było w istocie dzierżeniem w rozumieniu art. 338 k.c. i tym samym te osoby prawne nie miały żadnych praw podmiotowych do zarządzanego przez nie mienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2009 r. IV CSK 291/09, LEX numer 564973). Jednocześnie przyjąć należy, że budowa i konserwacja urządzeń służących do dostarczania przez państwowe przedsiębiorstwa gazownicze gazu oraz objęcie w posiadanie służebności przesyłu było wykonywane w ramach działalności gospodarczej państwa, a więc w ramach dominium, a nie imperium.

Skoro spełniona została pierwsza z przesłanek zasiedzenia służebności, zasadnym stało się zbadanie drugiej z nich, jaką jest upływ określonego czasu. W tym zakresie, wobec braku szczególnych uregulowań co do zasiedzenia służebności, w pełni znajduje zastosowanie art. 172 k.c., który różnicuje wymagany okres zasiedzenia w zależności od dobrej lub złej wiary posiadacza służebności. Ponieważ przedmiotowa linia gazowa została posadowiona w oparciu o decyzje administracyjne, a także za zgodą właściciela nieruchomości na wejście w teren i następnie odebrana protokołami odbiorów należy uznać dobrą wiarę poprzednika prawnego wnioskodawcy.

Zgodnie z treścią przepisu art. 172 § 1 k.c. posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie

w złej wierze (zasiedzenie). W myśl § 2 tegoż przepisu po upływie lat trzydziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze.

Dla rozpoczęcia biegu terminu zasiedzenia służebności odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu nie jest konieczne, aby gazociągiem rozpoczął się przepływ gazu. Ograniczenia we władaniu przez właściciela nieruchomości ujawniają się już wtedy, gdy przedsiębiorca zajął oznaczoną część tej nieruchomości i rozpoczął prace związane ze wznoszeniem urządzeń służących do przesyłania gazu. Już wtedy, jeżeli właściciel sprzeciwia się takiemu stanowi rzeczy, może podjąć działania zmierzające do tego, aby przedsiębiorca zaprzestał naruszania jego władztwa. Z tym dniem należy wiązać początek biegu terminu do zasiedzenia służebności (vide: Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 24 maja 2013 r., V CSK 287/12, LEX numer 1365761).

Skoro spełniona została pierwsza z przesłanek zasiedzenia służebności, zasadnym stało się zbadanie drugiej z nich, jaką jest upływ określonego czasu. W tym zakresie, wobec braku szczególnych uregulowań co do zasiedzenia służebności, w pełni znajduje zastosowanie art. 172 k.c., który różnicuje wymagany okres zasiedzenia w zależności od dobrej lub złej wiary posiadacza służebności. Ponieważ przedmiotowa linia gazowa DN 200 posadowiona została na nieruchomości uczestnika, przy czym budowę rozpoczęto 17 listopada 1992 r. i protokołem z kwietnia 1993 r. przeprowadzono próbę wytrzymałości i szczelności gazociągu, to zasadnym jest przyjęcie jako początkowego terminu biegu zasiedzenia dnia 17 listopada 1992 r., gdy rozpoczęto budowę gazociągu.

Na nieruchomości uczestnika doszło do wybudowania gazociągu wysokoprężnego DN200, a budowę rozpoczęto 17 listopada 1992 r. Gazociąg został oddany do eksploatacji w kwietniu 1993 r. co potwierdza protokół z odbioru technicznego zalegający w aktach (k. 118-119).

Budujący na cudzym gruncie urządzenia przesyłowe musiał uzyskać prawo do dysponowania w ten sposób cudzą nieruchomością. Wnioskodawca wykazał, że dysponował odpowiednim uprawnieniem do ingerencji we własność uczestnika. Przyjąć należy więc, że objęcie służebności w posiadanie nastąpiło w dobrej wierze. W świetle powyższych rozważań przyjąć zatem należy, iż bieg terminu zasiedzenia przedmiotowej służebności przesyłu rozpoczął się 17 listopada 1992 r. gdy rozpoczęto budowę, co potwierdza wpis w Dzienniku Budowy (k. 155 akt), a skończył się w dniu 17 listopada 2012 r. i z tym dniem nieruchomość stanowiąca własność uczestnika została obciążona ograniczonym prawem rzeczowym. Służebność została nabyta przez wnioskodawcę (...) S.A. Podkreślić przy tym należy, iż w tym czasie nie doszło do przerwania biegu zasiedzenia, gdyż nie wystąpiła żadna z przesłanek określonych w art. 123 k.c. Nie doszło również do zawieszenia biegu przedawnienia. Zezwolenie E. M. na wejście w teren z budową gazociągu nie przerwało biegu zasiedzenia nie stanowiło umowy, której przedmiotem było korzystanie z nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu. Nie doszło do zawarcia umowy służebności. Także wniosek Z. G. o ustanowienie służebności przesyłu (sygn. akt I Ns 326/13 nie przerwał biegu terminu zasiedzenia, gdyż wpłynął do Sądu Rejonowego w Dębicy 16 kwietnia 2013 r., a został nadany na poczcie 11 kwietnia 2013 r., a więc gdy już upłynął termin zasiedzenia.

Wnioskodawca wykazał następstwo prawne i to, że wstąpił pod tytułem ogólnym we wszystkie prawa i obowiązki poprzedników prawnych – w tym nabył również ograniczone prawo rzeczowe będące przedmiotem niniejszego postępowania. Zgodnie z art. 358 k.c. przeniesienie posiadania następuje przez wydanie rzeczy, a wnioskodawca i jego poprzednicy prawni korzystali z urządzeń przesyłowych na nieruchomości uczestnika i eksploatowali linię gazową. Przeniesienie posiadania może nastąpić w każdej dowolnej formie przewidzianej przez prawo zarówno przez zwykłe wydanie rzeczy jak i w sposób przewidziany przez przepisy Kodeksu cywilnego tj. art. 349 do 351 k.c.

Przepis art. 7 k.c. przewiduje domniemanie prawne usuwalne. Jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary. Domniemanie to ma zastosowanie także w zakresie nabywania służebności gruntowej przez zasiedzenie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2005 r., IV CSK 165/05, LEX numer 186901). Decydującą chwilą dla oceny dobrej wiary jest moment objęcia w posiadanie. Zła wiara, która ujawni się po tym terminie, nie ma wpływu na wydłużenie terminu zasiedzenia.

Ciężar dowodu obalenia domniemania opisanego wyżej ciążył na uczestniku, który domniemania dobrej wiary nie obalił. Złożone przez wnioskodawcę dokumenty stanowiące decyzje administracyjne a także zezwolenie właściciela na wejście w teren w ocenie Sądu uzasadniają przyjęcie dobrej wiary.

Państwowe osoby prawne, które w okresie przed dniem 31 stycznia 1989 r. w wyniku realizacji inwestycji przesyłowych, co do których wydawane były decyzje administracyjne o przebiegu linii przesyłowej i pozwolenia budowlane objęły w dobrej wierze w posiadanie służebności jako korzystanie z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści tej służebności - art. 172 § 1 k.c. w związku z art. 292 k.c. i 352 k.c. (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2012 r., II CSK 120/12, LEX numer 1267161).

Sąd stwierdził nabycie służebności przesyłu przez zasiedzenie w pasie eksploatacyjnym gazociągu po 3 metry bieżące od osi gazociągu, gdyż służebność przesyłu jest służebnością czynną, a zatem jest to pas gruntu niezbędny do właściwego funkcjonowania urządzeń przesyłowych, a więc: przesyłu gazu, kontroli szczelności gazociągu, stanu technicznego oraz przeprowadzania bieżących napraw i konserwacji. Pas ten nie obejmuje tak zwanej strefy ochronnej, gdyż jest to pas w którym właściciel gruntu zobowiązany jest do powstrzymywania się od zamierzeń inwestycyjnych na swojej nieruchomości. W pasie tym przedsiębiorstwo przesyłowe nie wykonuje żadnych czynności związanych z eksploatacją gazociągu.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji postanowienia na podstawie powołanych przepisów.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. zgodnie z zasadą rządzącą postępowaniem nieprocesowym, że każda ze stron ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.